

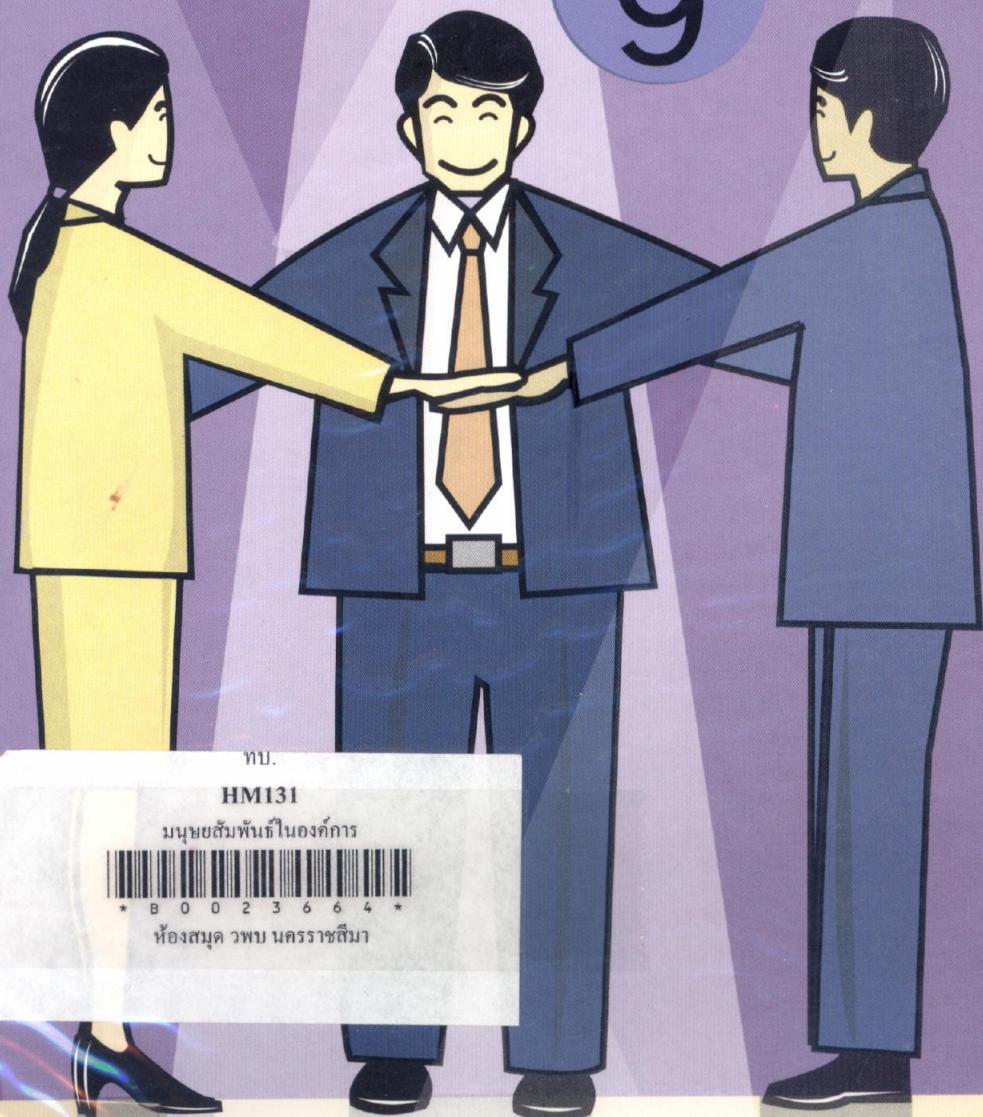
โครงการศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

มนุษยสัมพันธ์

HUMAN RELATIONS IN ORGANIZATION

ในองค์กร

พิมพ์ครั้งที่
9

ทป.

HM131

มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร

* B 0 0 2 3 6 6 4 *

ห้องสมุด วปบ นครราชสีมา

พิชัยศาสตราจารย์พูลสุข สังวรุจ

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ	1
มนุษยสัมพันธ์คืออะไร	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษามนุษยสัมพันธ์	2
องค์การคืออะไร	3
องค์การที่เป็นทางการและองค์การที่ไม่เป็นทางการ	4
การเริ่มศึกษาเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์	5
บทบาทของมนุษยสัมพันธ์ในปัจจุบัน	8
บุคคลแต่ละคนในองค์การ	9
องค์การต้องการระเบียบและการคาดการณ์	10
มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ	10
บรรยายกาศขององค์การ	11
ความต้องการในการพัฒนามนุษยสัมพันธ์	11
การตัดสินใจในองค์การ	12
การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ	12
ปัญหาทางด้านมนุษยสัมพันธ์ในองค์การ	13
การศึกษามนุษยสัมพันธ์โดยวิธีการศึกษาจากการศึกษา	14
บทบาทสมมุติ	14
ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์	15
สาเหตุและความจำเป็นที่มนุษยต้องสร้างและใช้มนุษยสัมพันธ์	16
แนวทางในการศึกษามนุษยสัมพันธ์	17

บทที่ 2	สรุป	18
	การรู้จักตนเอง	19
	มนุษย์มีความซับซ้อน	19
	- ค่านิยม	19
	- การรับรู้	21
	- ทัคโนติ	23
	- บุคลิกภาพ	25
	การศึกษาตนเอง	26
	การเห็นคุณค่าของตนเอง (Self Esteem)	29
	วิธีช่วยให้ตนเองเกิด Self Esteem	30
	Self Esteem มีอิทธิพลอย่างไรต่อบุคคล	31
	การสร้างพลังให้แก่ตนเอง	31
	ความสุขของคน	32
	ความเครียด	33
	บุคคลที่พัฒนาแล้ว	35
	การแก้นิสัยของตนเอง	37
	การแก้ปัญหาอุปสรรคในชีวิต	38
	สรุป	38
บทที่ 3	การเข้าใจผู้อื่น	41
	คนมีความคล้ายกันและต่างกัน	41
	การศึกษาบุคคล	42
	มนุษย์มีความแตกต่างกัน	45
	- จำแนกตามสติปัฏฐาน	45
	- จำแนกตามการสมัคร	46
	- จำแนกตามบุคลิกลักษณะของคน	46
	- จำแนกตามพฤติกรรม	47
	- จำแนกตามลำดับการเกิด	48
	- จำแนกตามลักษณะร่างกาย	48

ท้องถิ่น
วิทยาลัยพยาบาลฯ นครราชสีมา

- จำแนกตามบุคลิกภาพ	49
การคบกันของคน	50
ทฤษฎีหน้าต่างโจอาชี	52
สรุป	54
 บทที่ 4 การให้	 57
การให้ความรัก	59
การให้ความเมตตา กรุณา	59
การรู้จักให้อภัย	60
การให้ความเอาใจใส่ และการยกย่องชมเชย	60
การให้ขวัญและกำลังใจ	62
การให้คำปรึกษาหารือ	63
การให้ความร่วมมือในการทำงาน	64
สรุป	65
 บทที่ 5 การลือสารเพื่อสร้างมนุษยล้มพันธ์	 67
การลือสาร	67
เป้าหมายของการลือสาร	67
ธรรมาติข้อการลือสาร	68
กระบวนการลือสาร	68
ขั้นตอนต่าง ๆ ของการลือสาร	70
วิธีที่ใช้ในการลือสาร	71
ระดับขั้นของการลือสาร	71
ความหมายในภาษาพูด	72
การลือสารภายในองค์กร	74
- การลือสารแนวขึ้น	74
- การลือสารแนวอน	76
- การลือสารแนวลง	76

อุปสรรคของการติดต่อสื่อสาร.....	78
การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ.....	79
- เดาอุ่น.....	79
- ข่าวลือ	80
การสื่อสารแบบไม่ใช้คำพูด	80
การฟัง	83
การตอบสนองการพูด	86
มนุษย์ล้มพันธ์กับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	87
ทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล (TA Theory)	87
การกระทำต่อผู้อื่น (Stroke)	92
รูปแบบของชีวิต (Life position)	93
สรุป	95

บทที่ 6	กลุ่ม.....	97
กลุ่มคืออะไร	97	
ขั้นตอนการพัฒนาของการเกิดกลุ่ม	98	
คุณลักษณะของกลุ่ม	101	
- บทบาท	102	
- บรรทัดฐานของกลุ่ม	102	
- สтанภาพของคนในกลุ่ม	104	
- ความผูกพันของคนในกลุ่ม	105	
- ขนาดของกลุ่ม	106	
ชนิดของกลุ่มที่เกิดขึ้นในองค์การ	107	
พฤติกรรมของกลุ่ม	109	
พฤติกรรมของสมาชิกภายในกลุ่ม	113	
- การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม	113	

- การตัดสินใจของกลุ่ม	114
ความคิดสร้างสรรค์	115
พฤติกรรมระหว่างกลุ่ม	116
การมีอำนาจเหนืออกลุ่มอื่น	117
การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	119
การแก้ปัญหาและการตัดสินใจโดยกลุ่ม	119
- การระดมสมอง	120
- การแต่งตั้งกรรมการ	121
- ข้อบกพร่องในการใช้การตัดสินใจของกลุ่ม	121
สรุป	122
บทที่ 7 องค์กรอุปนัย	125
องค์กรรู้ปัจจัยหรือองค์การที่เป็นทางการ	125
องค์กรอุปนัยหรือองค์การที่ไม่เป็นทางการ	126
- ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม	128
- ผู้นำอุปนัย	128
- การควบคุมพฤติกรรมสมาชิก	129
- การขึ้นอยู่กับกลุ่ม	129
ประโยชน์ขององค์กรอุปนัย	130
ข้อบกพร่องขององค์กรอุปนัย	132
การเกี่ยวข้องกับองค์กรอุปนัย	134
สรุป	135
บทที่ 8 การจูงใจคน	137
ความหมาย	137
การจูงใจและพฤติกรรมของคน	139
การจูงใจและองค์การ	139
ความต้องการของคน	140

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์	141
ความพอยใจและความไม่พอยใจในงาน	145
ทฤษฎีการจูงใจและการบำรุงรักษาของเออร์ชเบริก	145
- ปัจจัยของการบำรุงรักษา	146
- ปัจจัยของการจูงใจ	146
ทฤษฎีความคาดหวังของวูร์ม	148
ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของแมคเกรเกอร์	150
ทฤษฎีแรงจูงใจของแมคเคลลันด์	151
ทฤษฎีความเป็นธอร์ม	151
ทฤษฎีการเสริมแรงเพื่อการจูงใจ	153
การจูงใจภายนอกและการจูงใจภายใน	155
- เครื่องล่อใจ	157
- การให้รางวัล	157
ขวัญ	159
อุปสรรคในการทำงาน	167
การเป็นผู้จูงใจที่ดี	168
กลไกป้องกันตนเอง	169
การสร้างงานที่สามารถจูงใจคน	171
สรุป	175
บทที่ 9	
บุคลิกภาพและมารยาท	177
บุคลิกภาพ	177
องค์ประกอบของบุคลิกภาพ	178
บุคลิกภาพของคนที่มีความสุข	180
บุคลิกภาพของนักบริหาร	181
กระบวนการพัฒนาบุคลิกภาพ	181
การปรับปรุงบุคลิกภาพ	182
- การปรับปรุงบุคลิกภาพภายนอกของคน	183

ห้องสมุด
วิทยาลัยพยาบาลฯ นครราชสีมา

- การปรับปรุงบุคลิกภาพภายนอกของคน	184
มารยาทลังค์คมที่เกี่ยวกับการสร้างมนุษยสัมพันธ์	187
- สมบัติผู้ดี	189
- มารยาทในการรับประทานอาหาร	198
- มารยาทในการสูบบุหรี่	200
สรุป	201
บทที่ 10 มนุษยสัมพันธ์และการจัดการ	203
การสร้างความลัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์การ	205
การผูกสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	206
การผูกสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	207
การผูกสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	209
ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ผู้บังคับบัญชาเอื่อมระอา	212
ทักษะของผู้บริหาร	213
ภาวะผู้นำ	216
มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการ	220
- การวางแผนและการกำหนดนโยบายขององค์การ	220
- การจัดโครงสร้างองค์การ	220
- การอำนวยการพนักงาน	222
- การควบคุมงาน	227
สรุป	228
บทที่ 11 หลักศาสนาที่ก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์	231
หลักธรรมที่เป็นคุณธรรมที่มนุษย์ควรยึดถือไว้	233
- ศีล 5	233
- บรรโกริยลัจ	234
- การมีสติล้มปชญาณ และการฝึกปชญา	238

- การมีขันติ	238
- ความชื่อสัตต์	238
- พระมหาวิหาร 4	239
- โลกธรรม 8	240
- ความกตัญญู	240
- สังคหวัตถุ 4	240
- อิทธิบาท 4	241
- ทศพิธาราชธรรม	242
- สัปปุริสธรรม 7 ประการ	242
- หลักที่นายจ้างควรปฏิบัติต่อลูกจ้าง	243
- หลักที่ลูกจ้างควรปฏิบัติต่อนายจ้าง	243
- ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	244
สรุป	244
บรรณานุกรม	247